



Cristian Ghinea
deputat. membru în Comisia
pentru afaceri europene
www.cristianghinea.ro

1 an cu PSD la Fonduri Europene: harababură și vorbărie

*Urmează suspendarea
și dezangajarea fondurilor*

2016

6

miliarde euro

2017

3

miliarde euro

Cuprins

1. Introducere.....	3
2. Programul PSD: planșe colorate avem, fonduri nu.....	4
3. Faimoasa absorbție - ne întoarcem cu PSD la locul faptei.....	4
4. Anul 2018, anul suspendării?.....	5
5. Anul dezangajării?.....	7
6. Cum și-a bătut PSD cuie în talpă cu desemnarea și sistemul MySMIS?.....	9
7. SISTEMUL INFORMATIC MYSMIS: de ce păstrează PSD tăcere pe acest subiect? Trei posibile motive.....	9
8. Lansarea proiectelor pentru 2014 - 2020: Laude nerușinate cu munca tehnocraților.....	11
9. Studiu de caz: Programul Capital Uman: 900 de proiecte evaluate târziu și cu probleme.....	12

1. INTRODUCERE

Anul 2017 al guvernării PSD-ALDE în domeniul fondurilor europene poate fi simplu caracterizat prin harababură și vorbărie goală.

Pe scurt, tabloul politic general arată astfel: o unire a două ministere care doar a întârziat procesul de acreditare, fără ca noua instituție să funcționeze unitar, apoi revenirea la minister separat; un ministru schimbat după trei luni fără explicații, un alt ministru schimbat din motive de probleme cu justiția, revenirea unui ministru din guvernul Ponta, inodor, incolor și anonim, apoi revenirea ministrului penal.

Patru schimbări de miniștri într-un an, pentru o coaliție de guvernare care are o majoritate confortabilă în Parlament.

Din punct de vedere tehnic, această harababură politică se traduce în:

- 1. Guvernarea PSD nu a fost în stare să evalueze proiectele depuse în apelurile lansate de guvernul tehnocrat.**
- 2. Guvernarea PSD a adus în țară bani europeni cu un sfert mai puțin decât guvernarea tehnocrată.**
- 3. Cel mai grav, guvernarea PSD se îndreaptă fudulă spre suspendarea fondurilor europene și dezangajare (vom detalia ce înseamnă fiecare dintre acestea și care sunt efectele).**

Vom sărbători Centenarul printr-o spectaculoasă decuplare de la sursa de dezvoltare națională care sunt fondurile europene.

2. Programul PSD: planșe colorate avem, fonduri nu

În cifre, programul de Guvernare PSD-ALDE promitea (la capitolul dedicat mediului de afaceri) suma de 20,7 miliarde lei fonduri europene absorbite în 2017 (în afara subvențiilor pentru agricultură, se spune în mod explicit).

Asta e echivalent cu aproximativ 4,6 miliarde euro, care ar urma să ajungă în PIB și să genereze taxe și impozite de 6,2 miliarde lei la bugetul de stat¹, spune celebrul Program de Guvernare Dragnea.

Până la 31 decembrie, potrivit datelor oficiale de la Ministerul Finanțelor Publice au intrat în buget trei miliarde de euro.

Să promiți 4,6 și să faci 3 e un duș rece pentru un partid care s-a obișnuit să trateze fondurile europene în cheie populistă.

**PSD-ALDE au promis
4,6 miliarde euro
din fonduri europene.
La buget au intrat
doar 3 miliarde.**

3. Faimoasa absorbție - ne întoarcem cu PSD la locul faptei

Anul trecut, actualii guvernanți au dus o campanie isterică de demonizare a fostului guvern tehnocrat sub sloganul "absorbție zero". Această minciună propagandistică repetată obsesiv se întoarce acum împotriva lor, pentru că **guvernul PSD - ALDE a atras mai puțini bani europeni decât guvernul tehnocrat, pe absolut toate modalitățile de calculare a absorbției în parte.**

Ce fonduri UE au reușit PSD-ALDE să atragă de fapt în 2017?

Cifrele vorbesc de la sine. Prezentate în toate variantele, fără „efecte speciale”, iar sursele citate sunt tabelele oficiale de pe site-ul Ministerului de Finanțe:

Fonduri europene	Promisiune program de guvernare PSD	Realizat PSD-ALDE ianuarie - oct 2017	Realizat tehnocrați ianuarie - oct 2016	Realizat PSD-ALDE ianuarie - dec 2017	Realizat tehnocrați ianuarie - dec 2016
Total fonduri europene (miliarde euro)	4,6*	1,7**	5,4***	3****	6
Dacă includem și subvențiile din agricultură (PSD face frecvent asta în prezentările publice pentru a masca dezastrul):		3,4	6,8	4,8	7,3
<p>* echivalentul celor 20,7 miliarde lei din Programul de Guvernare http://www.indraznestesacrezi.ro/documente/7.Mediul_de_afaceri.pdf, pag.20</p> <p>** http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/buget/reformabugetue/BFN20171031.pdf</p> <p>*** http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/buget/reformabugetue/BFN31102016.pdf</p> <p>**** http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/buget/reformabugetue/BFN20171231.pdf</p>					

1. Programul de Guvernare, http://www.indraznestesacrezi.ro/documente/7.Mediul_de_afaceri.pdf, pg. 20

Păstrând termenii de comparație (fonduri europene, per ansamblu, cu excepția subvențiilor pentru agricultură) și utilizând datele oficiale ale Ministerului Finanțelor Publice se poate vedea că până la data de 31 decembrie absorbția realizată efectiv de către actuala coalitie de guvernare se situează la mai puțin de două treimi din suma promisă pentru acest an.

Mai mult, suma absorbită până la 31 decembrie 2017 este jumătate față de cea a Guvernului Dacian Cioloș, în aceiași termeni de comparație, pentru aceeași perioadă de timp.

PSD prezintă aceste cifre scoțând subvențiile agricole pentru 2016, dar băgându-le pentru 2017 – o modalitate infantilă de a coafa cifrele. Dacă suntem consistenți în comparație, chiar și cu subvențiile agricole incluse pentru amândoi anii, PSD a atras două treimi în 2017 față de suma din 2016.

De altminteri, este greu să ții pasul cu declarațiile pompieristice ale demnitarilor PSD, care au aerul că citesc niște cifre din care nu pricep mare lucru. Când era prim-ministru, Mihai Tudose a declarat în august că vor intra mai multe fonduri europene decât era estimat pentru 2017, și anume 5,2 miliarde euro².

Același Tudose acuza în Parlament guvernul tehnocrat că nu a adus bani în țară deși în 2016 au venit mai mulți bani europeni în țară chiar decât cifra cu care se lauda Tudose că o va realiza. A acuza guvernul tehnocrat că nu ar fi adus bani europeni a devenit pentru pesediști un fel de reflex pavlovian: nu știm nimic despre cifre, dar știm că e ceva cu zero.

Scor absorbție: 6 miliarde la 3 miliarde pentru tehnocrați

4. Anul 2018, anul suspendării?

Nu doar că au atras mai puțini bani în țară, dar sistemul de management al fondurilor europene a fost grav avariat. Incompetența guvernelor Grindeanu - Tudose, sub cei șapte miniștri responsabili de fonduri europene (unul la Agricultură, doi la Dezvoltare și patru la Fonduri Europene) face ca fondurile europene să intre în 2018 sub auspiciile de criză și să fie aproape de suspendarea Programelor Operaționale pentru că nu au fost îndeplinite condiționalitățile ex-ante agreate de guvernul Ponta cu Comisia Europeană.

Guvernul Cioloș a preluat 25 de condiționalități neîndeplinite dintre care a închis, în decurs de un an, nouă (9) și a agreat cu Comisia Europeană închiderea provizorie a altor 11.

Pentru celelalte cinci (5) condiționalități rămase, guvernul tehnocrat a lăsat în lucru detalii concrete planificate - legislație scrisă care trebuia adoptată, planuri de lucru pentru autoritățile locale care trebuiau monitorizate. Reamintim că miniștrii Fondurilor Europene din guvernul tehnocrat informau guvernul cel puțin lunar despre situația condiționalităților, prezidau reuniuni cu secretarii de stat responsabili, iar premierul Cioloș urmărea personal progresele, cu fiecare ministru responsabil. Asta înseamnă să ai conștiința urgenței și a responsabilității. Sub guvernele PSD, despre subiect nu se vorbește nimic public și nici nu apare pe agendele ședințelor de guvern - când va veni suspendarea fondurilor se vor declara surprinși.

2. <http://www.mediafax.ro/politic/premierul-mihai-tudose-romania-va-depasi-suma-de-5-2-miliarde-de-euro-absorbție-din-fonduri-europene-16702009>

Guvernul tehnocrat a închis definitiv 9 condiționalități și 11 închise provizoriu. Guvernele PSD mai aveau 5 de rezolvat. Au închis una (1)

Scor la condiționalități: Tehnocrați 20 - PSD 1

Unde erau condiționalitățile la finele mandatului tehnocrat, conform declarațiilor Comisiei Europene, de pe siteul MFE³:

„Aceasta este ultima reuniune tehnică dintr-o serie dedicată negocierilor privind condiționalitățile și imaginea de ansamblu este a unui efort extraordinar deus pentru fiecare categorie. Cred că suntem foarte aproape de momentul în care acest Guvern va primi confirmarea oficială pentru îndeplinirea a încă 10 sau 11 alte condiționalități, ceea ce este o surpriză foarte plăcută pentru noi, având vedere stadiul în care ne aflăm în vară. Constat că există o colaborare intensă între ministere pentru îndeplinirea condiționalităților, ceea ce este o dovadă că această abordare funcționează, pentru că a mobilizat instituțiile responsabile de fiecare domeniu în parte. Trebuie să avem o abordare de tip win-win, în care ceea ce România transmite Comisiei reprezintă ceea ce își dorește și are cu adevărat nevoie și nu ceva impus din afară” a declarat la finalul reuniunii tehnice, Carsten Rasmussen, șeful Unității pentru România în cadrul DG Regio al Comisiei Europene.

Guvernele PSD - ALDE nu au fost capabile să continue planurile lăsate pentru patru dintre cele cinci condiționalități, motiv pentru care o suspendare este ca și certă: cea a fondurilor pentru mediu, deoarece Planul Național de Gestionat a Deșeurilor nu este finalizat.

Proiectele fazate din domeniul Mediu vor fi suspendate, adică România ori va opri proiectele ori le va plăti de la bugetul național. Vorbim despre 18 de proiecte județene fazate pentru deșeuri, în valoare de 280 de milioane de euro. Dacă se va decide și suspendarea proiectelor pentru apă, valoarea acestora atinge 926 milioane euro.

- suspendarea generală a Programelor Operaționale este un risc major pentru că nu a fost îndeplinită condiționalitatea privind achizițiile publice și pentru că sistemul IT nu este funcțional (vom reveni la aceste aspecte).

Guvernul PSD - ALDE a atras mai puțini bani europeni decât guvernul tehnocrat, pe absolut toate modalitățile de calculare a absorbției.

3. <http://www.fonduri-ue.ro/presa/arhiva-noutati/2144-indeplinirea-conditionalitatii-ex-ante-pe-agenda-reuniunii-cu-reprezentantii-comisiei-europene>

Riscul major pentru perioada următoare: Condiționalitățile ex-ante.

Adevărul despre condiționalități, într-un document tehnic al guvernului PSD

În 10 ianuarie 2017, MDRAP-MFE emitea, sub semnătura ministrului delegat Mihaela Toader, o NOTĂ privind stadiul îndeplinirii condiționalităților ex-ante asumate prin Acordul de parteneriat⁴, care încă se află pe site-ul ministerului. Există o diferență uriașă între schemele pompoase și frumos colorate prezentate de PSD în conferințele de presă și documentele tehnice care intră în ședințele de guvern unde sunt prezenți miniștrii PSD. Această notă e onestă, așa cum cifrele de mai sus sunt publicate de Ministerul Finanțelor.

Potrivit documentului, prezentat la doar câteva zile de la instalarea noului guvern PSD-ALDE, din totalul de 36 de condiționalități ex-ante asumate de România prin Acordul de Parteneriat, în timpul guvernării tehnocrate (2016) au fost îndeplinite 12 condiționalități, în timp ce 11 altele erau deja îndeplinite la momentul semnării Acordului.

Potrivit Notei semnate de ministrul delegat Toader, și prezentat în ședința de guvern din 12.01.2017, guvernul tehnocrat a lăsat viitorului cabinet alte șase condiționalități aflate în faza de închidere (rezolvate), alte șase condiționalități aflate în faza dialogului informal cu Comisia Europeană, dintre care două în stadiu avansat, și o singură condiționalitate cu risc ridicat de neîndeplinire și risc de suspendare a plăților, pe Mediu.

Nota prezentată de MDRAP-MFE în ședința de guvern preciza faptul că, atât Ministerul Mediului cât și Ministerul Transporturilor, trebuie să finalizeze documentațiile necesare - în special Planul Național de Gestiune a Deșeurilor - până cel târziu la finalul primului trimestru al anului 2017.

Avertismentul Mihaelei Toader (în prezent secretar de stat) nu a fost ascultat.

5. Anul dezangajării?⁵

Comisia Europeană lucrează cu o regulă care zice că banii alocați unui an trebuie cheltuiți maxim în anul n+3. Adică banii alocați pentru 2015 trebuie cheltuiți maxim până în 2015 + 3, altfel România îi pierde. Asta înseamnă în decembrie 2018.

Ce trebuia să facă România pentru a evita asta? Să lanseze apelurile de proiecte și să lucreze la proiecte.

Am demonstrat mai sus că anul 2016 a însemnat lansări de apeluri mult peste echivalentul din guvernele PSD Ponta și Grindeanu-Tudose.

În ce privește proiectele, PSD a ignorat departamentul de mari proiecte pe care l-am creat la MFE pentru a ajuta companiile naționale și administrația să scrie proiecte. Ne-am întors la situația în care ministerul stă cu banii europeni la cutie și constată neputincios că nu "se fac" proiecte. Am impus o logică activistă la MFE în mandatul nostru – dacă "nu se fac proiecte", haideți să îi ajutăm. PSD s-a întors la rolul de "mână moartă" pentru MFE.

4. http://www.fonduri-ue.ro/images/files/comunicate/2017/16.01/Nota_privind_stadiul_conditionalitatilor_10_ian_2017.pdf

5. Acest subcapitol este o formă contractată a articolului: "Trezirea la realitate a PSD: pierdem anul acesta un miliard de euro de la UE. Și este doar începutul", Cristian Ghinea, Contributors.ro, 16 februarie 2018

În afară de metroul spre Otopeni, niciun proiect major nu e în lucru. Iar 2018 nu e finalul chinului. Pentru că $2016 + 3 = 2019$. Problema se rostogolește de la un an la altul, 2018 e doar primul.

Sunt două Programe Operaționale cu risc de a nu cheltui banii alocați. POR (dezvoltare regională) și POCU (capital uman). POR a avut 1,6 miliarde alocare pentru 2015 și a cheltuit doar 480 milioane până la finalul lui 2017. Deci ar trebui să cheltuie în acest an 1,19 miliarde euro.

Atenție: nici în bugetul pe 2018, Ministerul Dezvoltării nu a pus sumele de cofinanțare necesare.

Iar aici e o problemă structurală: Ministerul Dezvoltării împarte banii din ceea ce am numit "Pixul lui Dragnea", pe numele oficial, dar înșelător: Programul Național de Dezvoltare Locală.

Aceștia sunt bani naționali care vor împovăra bugetul și care fac concurență directă banilor europeni din POR.

POR nu face parte din MFE, ci a rămas la Ministerul Dezvoltării – o sursă permanentă de harababură administrativă să ții al doilea program ca mărime din fonduri europene la alt minister decât cel al Fondurilor Europene, dar așa a rămas tradițional, pentru că atunci când Ponta a creat MFE nu a avut curaj să transfere și POR de la ministerul controlat și atunci de Liviu Dragnea.

POR NU A LANSAT NICIUN APEL DE PROIECTE după februarie 2017. Un an de zile de la ultimul apel de proiecte din POR. Cu alte cuvinte: PSD a promis primarilor 30 de miliarde lei în perioada 2017 – 2020 din bani naționali și nu face nimic ca să cheltuiască banii europeni pentru primării.

Liviu Dragnea preferă să țină primării la pixul său din bani naționali decât să lanseze apeluri de proiecte din programul similar pe fonduri europene. Acesta este adevărul simplu și trist: vorbim de sabotaj.

Al doilea Program Operațional cu probleme este POCU (urmașul celebrului POSDRU). Acolo ar fi trebuit cheltuiți 642 de milioane. Estimarea noastră, bazată pe execuția bugetară anterioară, e că 200 milioane euro vor fi pierdute.

În 2016, am lansat 11 apeluri de proiecte POCU, în special din Pachetul Antisărăcie. Guvernele PSD nu au fost capabile nici măcar să evalueze proiectele depuse de aplicanți – a se vedea subcapitolul dedicat POCU din acest raport. În șase luni, am pus în dezbatere, scris, lansat 11 apeluri (mai mult de un miliard de euro). În 2017 pesediștii nu au fost în stare să evalueze proiectele depuse și să semneze contractele.

Exemplu: programul "Școala pentru toți" abia acum se mișcă. Ministerul nu a vrut să îl urnească în 2017 pentru că presupune bani pentru copii săraci ca să stea la școală. Bani dați direct lor, pentru hăinuțe, mâncare, consiliere, în proiecte făcute la firul ierbii, de școli.

92 de proiecte din cele 164 depuse au fost acceptate abia după luni întregi de contestații și încă nu sunt contractate. În țara cu cel mai mare abandon școlar din UE, guvernele inconștiente resping jumătate dintre proiecte pe bazaconii administrative, acceptă cealaltă jumătate doar după contestații și întârzie contractarea.

Sunt două Programe Operaționale cu risc de a nu cheltui banii alocați: POR (dezvoltare regională) și POCU (capital uman)

O sumă mai mare decât ne-ar fi costat să ținem 30.000 de copii săraci la școală va fi pierdută în decembrie 2018.

6. Cum și-a bătut PSD cuie în talpă cu desemnarea și sistemul MySMIS?

Problema cu guvernarea PSD este că a pus la cârmă nepricepuți orgolioși. Nu au ascultat nimic din ce le-am transmis, nu au urmat aproape deloc planurile demarate, au vrut să o facă de capul lor, deși exact capul lor și ideile aferente erau cele care duseseră fondurile europene în criza în care le-am găsit în decembrie 2015.

Acreditarea (desemnarea) Autorităților de Management este un exemplu bun. Toate condițiile pentru procesul de desemnare erau îndeplinite la finalul mandatului Cabinetului Cioloș. Raportul PSD din 17 noiembrie 2017 (unde PSD își evaluează propria guvernare) minte spunând că au făcut: „Acreditarea tuturor autorităților de management (Niciuna dintre acestea nu avea documentația pregătită în momentul preluării guvernării)”.

Nimic mai fals. Ca și în cazul condiționalităților ex-ante, raportul de final de mandat al cabinetului Cioloș arată nu doar ce progrese s-au făcut ci și lasă recomandări pentru miniștrii PSD, pe baza celor agreate de fostul guvern cu Comisia Europeană:

„Pentru majoritatea programelor operaționale este necesară finalizarea ultimelor detalii de conținut aferente sistemelor de management și control și transmiterea în primele luni ale anului 2017 a documentației în vederea acreditării autorităților de management”.

Întrebare către Guvernul PSD-ALDE: De ce nu a fost transmisă documentația în primele luni ale anului?

Guvernul tehnocrat a acreditat trei Autorități de Management și a negociat cu Comisia Europeană pașii necesari pentru acreditarea (inclusiv sistemul IT) restului AM-urilor în martie 2017. PSD a venit la guvernare, a reunit în mod hei-rup-ist Ministerul Fondurilor cu Ministerul Dezvoltării (de unde procedurile au trebuit refăcute pentru că s-a schimbat schema de organizare), nu a ținut cont inițial de procedurile pregătite de guvernul tehnocrat, apoi au intrat în panică și le-au reluat în cea mai mare parte.

Rezultat: acreditarea Autorităților de Management a putut fi încheiată abia în iunie. Trei luni pierdute dintr-o logică politicianistă, pentru ca doamna Plumb să poată spune că ea a acreditat Autoritățile de Management. Doar că acreditarea este făcută pe descrierea (deci pe cum va arăta) unui sistem informatic la care nu se mai lucrează.

7. SISTEMUL INFORMATIC MYSMIS: de ce păstrează PSD tăcere pe acest subiect? Trei posibile motive

În legătură cu desemnarea Autorităților de Management dar nu numai, ci și cu întregul proces de gestionare a fondurilor și relația cu beneficiarii de finanțare, un punct cheie este celebrul sistem informatic MYSMIS. Rapoartele PSD-ALDE nu includ nicio informație pe acest subiect.

Marius Nica, ministru și în 2015 și în 2017, a fost cel care a pus bazele, împreună cu STS, acestui sistem informatic. Care era nefuncțional atunci când Guvernul tehnocrat l-a preluat în noiembrie 2015 (un singur modul era aproape de finalizare, celelalte nu aveau nici măcar cerințele de funcționare - asta deși apelurile de proiecte ar fi trebuit lansate).

Un alt posibil motiv pentru tăcerea jenantă a PSD ar fi că Guvernul tehnocrat a deblocat sistemul, prin nenumărate decizii și ajustări tehnice deosebit de complexe. Am adus specialiști din piață, care au preluat munca enormă de design și implementare.

Un al treilea posibil motiv ar fi acela că PSD-ALDE, cu toți cei trei miniștri care au condus domeniul fondurilor europene în ultimul an, nu au continuat progresele obținute de Guvernul Cioloș. Deci s-au întors la punctul mort în care au lăsat subiectul în decembrie 2015.

Am găsit MySMIS nefuncțional și nici măcar schematizat pentru dezvoltarea viitoare. Adică PSD știa ce ar trebui să facă sistemul IT, dar nu avea nici o idee cum să îl construiască. Partenerul de dezvoltare ales în 2015 de ministrul de atunci și din 2017, Marius Nica, adică Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS) nu știa nici el mai multe, iar ministerul și serviciul militarizat (deci cu activitate secretă) aruncau vina unii pe alții. În mod convenabil, nici o autoritate nu putea verifica cine are dreptate, modul de lucru era complet opac.

Guvernul tehnocrat a luat măsuri pentru realizarea documentelor de cerințe, în paralel cu eforturile de suplimentare a planurilor de dezvoltare și găsirea soluțiilor alternative de desemnare folosind sistemul informatic din perioada 2007-2013. Adică am redus așteptările de la sistem, am refolosit părți din sistemul vechi (complet abandonat de PSD în 2015, în mod illogic), astfel încât să depășim blocajul imens generat de sistemul IT - autoritățile de management nu putea fi acreditate fără el.

În a doua parte a anului, echipa tehnocrată de la Ministerul Fondurilor Europene a validat soluția alternativă de utilizare a vechiului sistem (prin desemnarea de către Autoritatea de Audit a unei Autorități de Management mai reduse ca dimensiuni, AM POAD, care a funcționat ca pilot pentru soluția tehnică găsită. Am finalizat documentația cu cerințe pentru cele mai importante module și am realizat un plan de convergență a celor două sisteme software (cel vechi și cel aflat în dezvoltare).

Cu alte cuvinte, am rezolvat nodul gordian creat de guvernarea precedentă Ponta (cu același ministru) care și-a propus un sistem foarte complicat, dar nu a știut cum să-l construiască.

Guvernul PSD a decis inițial abandonarea acestui plan, revenind (pentru principalele Autorități de Management) la vechea abordare care blocase sistemul. În mod nesurprinzător, au apărut aceleași blocaje, iar soluția de avarie adoptată prevede gestiunea situațiilor financiare în documente Excel din afara sistemului informatic.

Tot în mod nesurprinzător, această abordare este una pe care Comisia Europeană o ține sub monitorizare, existând, în 2018, un risc semnificativ de suspendare a fondurilor din această cauză.

În acest moment, la sistemul IT se lucrează cu prea puțini oameni. Oamenii buni, care au deblocat dezvoltarea, au fost marginalizați sau au plecat. În acest moment, **ministerul și partenerul de dezvoltare STS nu au capacitatea umană și intelectuală de a finaliza acest sistem** (deși ministrul Nica a lansat proiectul împreună cu STS în 2015 cu mare tam-tam, nu au fost alocate resurse suficiente, nici din partea ministerului, nici din partea STS. Tendința de control a fost mai puternică decât pericolul eșecului. În anul tehnocrat am compensat asta aducând resurse din afara sistemului, care au fost apoi nesocotite.

Problema este că România și Comisia Europeană au convenit prin Acordul de Parteneriat, asumat de guvernul Ponta, că în exercițiul bugetar 2014 - 2020 toate proiectele vor fi lansate/ urmărite/ plătite / închise în sistem informatic. În acest moment, se lucrează în Excel ca să

țină evidența proiectelor, dar asta nu va permite trasabilitatea proiectelor la auditul făcut de Autoritatea de Audit și de Comisia Europeană. Or tocmai de asta a pornit România sistemul MySMIS, ca să evite lucrul pe hârtie și pe calculatoare individuale. Ca să realizeze acreditarea AM-urilor în iunie, PSD a trișat, cu acordul tacit (și motivat politic) al Autorității de Audit: a descris un sistem informatic pe care acum nu îl termină. **Va urma suspendarea fondurilor europene din această cauză, mai devreme sau mai târziu.**

Scor la sistemul IT: Tehnokrații au scos sistemul din blocaj și au arătat că desemnarea e posibilă versus PSD + STS I-au blocat din nou. Tehnokrații 1 - PSD 0

8. Lansarea proiectelor pentru 2014 - 2020: Laude nerușinate cu munca tehnokraților

Lansarea apelurilor de finanțare este un capitol în care Guvernul PSD-ALDE se laudă cu munca echipei tehnocrate.

La finalul mandatului Guvernului Cioloș, așa cum se reflectă în raportul de final de mandat, erau lansate apeluri de finanțare în valoare de 13 miliarde euro (lansate în 2016), mai exact 40% din totalul alocării financiare 2014-2020.

Ceea ce raportează Guvernul actual este parțial fals și auto-contradictoriu în același timp.

Raportul ministrului Rovana Plumb la finalul mandatului (octombrie) menționează linii de finanțare deschise în valoare de 19 miliarde euro (68% din totalul alocării financiare).

Cum guvernul tehnocrat a lansat 40%, e evident că doamna Plumb nu putea lansa alte 68% pentru că suta nu este elastică așa cum este logica PSD.

Deci doamna Plumb a tras linie și a raportat în dreptul domniei sale tot efortul fantastic făcut de tehnokrați pentru a demara exercițiul bugetar nou (deși doamna Plumb a fost ministru și în guvernul Ponta, care a ignorat în 2014 - 2015 deschiderea de apeluri.

Iată deci cum doamna Plumb vorbește despre dezastrul lăsat de tehnokrați și se împăunează în același document cu ce au muncit tehnokrații.

Adevărul:

- Apeluri lansate de tehnokrați într-un an: **13 miliarde euro**
- Apeluri lansate de PSD în doi ani: **6 miliarde euro** (4 miliarde în 2017 și 2 miliarde în 2015, sub guvernul Ponta)

Performanța cabinetului Cioloș în domeniul lansării liniilor de finanțare a fost recunoscută de premierul PSD Sorin Grindeanu, care a semnat în ianuarie nota de informare a MFE unde se arăta că „până la această dată au fost lansate 74 de apeluri de finanțare în valoare de circa 15 miliarde euro, reprezentând circa 54% din banii europeni alocați României la aceasta categorie de

fonduri”⁶.

Să comparăm așadar cifre PSD cu cifre PSD: diferența din ianuarie până în octombrie este de numai 14 procente din alocarea totală 2014-2020. Conform cifrelor PSD asumate oficial au lansat 14% procente.

Scorul în procente este:

40% - 14% pentru tehnocrați.

Pe de altă parte, când e vorba de ieșiri pompoase, PSD se încurcă în propria imaginație. Rovana Plumb raporta în octombrie 68% linii de finanțare lansate. Raportul de Guvernare de la Herculane al PSD raporta la 15 noiembrie: „Finalizarea lansării tuturor call-urilor de proiecte pentru toate liniile de finanțare”⁷. Evident, asta e o gogomănie chiar și după standardele de adevăr ale PSD.

Scor la miliarde apeluri lansate: 13 - 6 pentru tehnocrați

9. Studiu de caz: Programul Capital Uman: 900 de proiecte evaluate târziu și cu probleme

PSD nu e în stare să evalueze proiectele din apelurile lansate de tehnocrați.

Guvernul Cioloș a lansat *Pachetul Integrat pentru Combaterea Sărăciei* și a deschis într-un ritm accelerat finanțări din Programul Operațional Capital Uman (POCU) pentru măsuri urgente din domeniile ocupare, educație, sănătate și servicii sociale, prioritizate în așa fel încât România să-și atingă indicatorilor asumați pentru 2018 și să evite riscul de dezangajare.

La un an de la preluarea mandatului, guvernele PSD-ALDE abia reușesc să finalizeze evaluarea proiectelor primite în 2016 în urma celor 11 apeluri de finanțare deschise de guvernul tehnocrat (pentru majoritatea proiectelor încă nu s-au semnat contractele, deci nu au putut începe, iar alte proiecte sunt încă în faza de contestații), au întârziat nejustificat de mult lansarea ghidurilor lăuate deja pregătite anul trecut, și au deschis doar 10 apeluri cu totul noi (deși în ianuarie declarau că vor deschide toate liniile de finanțare în acest an).

Într-un an guvernul tehnocrat a deschis 11 apeluri de proiecte (dintre care 10 unice), în valoare totală de 823 milioane de euro, a publicat în consultare publică 6 ghiduri și a lăsat pregătite alte 9 apeluri care puteau fi deschise imediat.

În cadrul apelurilor lansate de guvernul Cioloș (prevenirea și reducerea abandonului școlar, dezvoltarea comunităților marginalizate, antreprenoriat, tinerii șomeri și formarea medicilor) **au fost primite aproape 900 de proiecte pe care însă MDRAPFE nu a reușit să le evalueze nici corect, nici la timp** – ceea ce a făcut ca proiectele încă să nu debuteze, la mai mult de un an de la primirea aplicațiilor. Ca exemplu, numai în cazul apelurilor de educație *Școală pentru toți și Profesori motivați în școli defavorizate*, 92 de proiecte din cele 164 câștigătoare (56%) au fost aprobate abia după contestații, și până în noiembrie 2017, nu s-a finalizat contractarea.

6. <http://www.finantare.ro/guvernul-grindeanu-recunoaste-ca-tehnocratii-au-lansat-majoritatea-apelurilor-de-proiecte-ue-si-au-indeplinit-cele-mai-multe-conditionalitati.html>. Diferența între ce raportează Grindeanu și ce a raportat guvernul Cioloș la finele mandatului sunt apelurile lansate de Guvernul Ponta, noi nu ne-am împăunat cu munca altora.

7. http://psd.ro/assets/pdf/Program_de_guvernare.pdf

În plus, guvernul tehnocrat a publicat în consultare publică alte 6 ghiduri (printre care *Viitor pentru tineri* - două linii de finanțare majore pentru sprijinirea tinerilor NEETs, lansate de MDRAPFE abia în noiembrie 2017, și *Bunicii comunității* – programe pentru vârstnici și *Copiii mai întâi* – programe de dezinstituționalizare – două apeluri de finanțare ignorate complet de guvernele PSD-ALDE). De asemenea, în ianuarie 2016, la predarea mandatului tehnocrat, fuseseră primite deja fișe de proiecte necompetitive de la ministere și era pregătită deschiderea altor 9 apeluri (dintre care trei de stimulare a economiei prin scheme naționale de subvenții pentru locuri de muncă și prime de mobilitate – lansate de guvernul PSD-ALDE abia în octombrie 2017, un proiect de reformă a sistemului de asistență socială prin echipe de servicii integrate în comunitățile defavorizate – care încă e dezbătut de actualul guvern, în timp ce sistemul de asistență socială de la firul ierbii este la pământ, două fișe de proiect necompetitive depuse de Ministerul Educației pentru creșterea calității școlilor doctorale – doar una pusă în consultare publică de curând, și două apeluri ignorate complet de guvernul curent – unul de prevenire a separării copilului de familie și unul de antreprenariat social).

Prin comparație, guvernele Grindeanu și Tudose au lansat 21 de apeluri de proiecte, dintre care doar 14 unice (pentru celelalte, ghidurile sunt identice sau foarte asemănătoare, dar sunt împărțite în mai multe apeluri din cauză că sunt aferente unor obiective specifice, axe sau finanțări diferite, conform organizării POCU), în valoare totală de 987 milioane de euro și a publicat în consultare alte 17 ghiduri. Dintre acestea, 10 ghiduri fuseseră deja pregătite de guvernul tehnocrat, MDRAPFE nefăcând decât să întârzie nejustificat, cu un an de zile, procesul de revizuire sau de lansare. Calendarul publicat recent de guvernul Tudose estimează că din 44 de apeluri, doar 10 vor fi lansate în decembrie 2017, restul fiind lăsate după februarie 2018.

Tot anul trecut, guvernul tehnocrat a revizuit și obținut aprobarea Comisiei Europene pentru modificarea a două programe operaționale, POCU și Programul pentru Ajutorarea Persoanelor Defavorizate (POAD), în vederea creșterii eficacității și eficienței fondurilor. Modificările aprobate pentru POAD nu numai că încă nu au fost puse în practică de guvernele PSD-ALDE, dar au fost și interpretate în defavoarea celor mai dezavantajate persoane (prin scoaterea din grupul țintă a celor mai săraci pensionari, prin eliminarea din rândul organizațiilor partenere a ONG-urilor și instituțiilor de cult, singurele care ar fi avut capacitatea de a livra ajutorul persoanelor cu adevărat defavorizate, și prin revenirea la un ajutor diluat, de două ori pe an, care nu produce niciun impact pozitiv în viața beneficiarilor, în schimb irosește, la nivel național, zeci de milioane de euro anual). *Guvernul presupus de stânga al PSD refuză să ajute cei mai săraci dintre români cu banii europeni.*

Ce s-a întâmplat în cadrul apelurilor de finanțare deschise în timpul Cabinetului Cioloș, exemple concrete:

- Două apeluri competitive pentru intervenții integrate în comunități marginalizate (4.1 și 4.2 – „Dezvoltare integrată în comunități marginalizate”) – au fost relansate în 2017, în formă identică, fără a fi luate măsuri de întărire a capacității potențialilor beneficiari, dată fiind rata mare de respingere a proiectelor depuse în primul apel (34 de proiecte contractate din 178 depuse)
- Trei apeluri competitive pentru antreprenariat („Solidar” – economie socială, România Start-Up Plus și Diaspora Start-Up) – au fost finalizate evaluările. Solidar – 56 de proiecte picate din 57 depuse (un singur proiect contractat); România Start-Up Plus - 189 aprobate din 347 primite – în decembrie 2017 nu fusese contractat niciunul (rată de admisibilitate 54%), Diaspora Start-Up – 32 contractate (in val. de 74,4 mil euro) din 59 depuse (rată de admisibilitate 54%).

- Trei apeluri competitive din domeniul educației („Școală pentru toți”, „Profesori motivați în școli defavorizate” și „Stagii de practică pentru elevi și studenți, în sectorul agroalimentar, industrie și servicii”) – până în decembrie 2017 proiectele nu fuseseră contractate, deși era vital să fie grăbit procesul de evaluare, pentru a nu se pierde și anul școlar 2017-2018.
- i. Școală pentru toți – în final au fost aprobate 137 de proiecte din 320 depuse – 0 contractate (rată de admisibilitate 43%) – 75 dintre acestea au câștigat abia după contestații care au durat mai mult de patru luni!
- ii. Profesori motivați în școli defavorizate – în final au fost aprobate 27 de proiecte din 47 depuse (rată de admisibilitate 57%) – și aici, 17 au câștigat abia după contestații.
- iii. Stagii de practică pentru elevi și studenți – în noiembrie 2017 a fost publicată lista intermediară cu proiectele respinse, respectiv 104 din 204 depuse (rată de admisibilitate preliminară de 49%).
- Un apel competitiv în domeniul sănătății („Îmbunătățirea nivelului de competențe al profesioniștilor din sectorul medical”) – 36 de proiecte admise intermediar din 80 depuse (rata de admisibilitate 45%), au fost solicitate clarificări abia în octombrie 2017, la un an de la lansarea apelului.
- Un apel competitiv de „Sprijin pregătitor pentru strategiile de dezvoltare locală” – în decembrie 2017 este termenul limită, prin regulament 1303, pentru depunerea strategiilor – 17 strategii contractate, iar numărul de strategii asumate prin program este de 72.
- Un apel necompetitiv pentru identificarea, înscrierea, profilarea și consilierea tinerilor NEET (proiect depus de ANOFM, în parteneriat cu Ministerul Muncii și Ministerul Educației) – proiect redepus, cu schimbări minime față de cel depus de ANOFM în decembrie 2016. Contractul a fost semnat în aprilie și are o valoare de 49 mil. euro.

Situația Ghidurilor pe care Guvernul tehnocrat le-a lăsat în faza de consultare publică:

- „Bunicii comunității” – proiecte competitive pentru vârstnici – pentru moment, abandonat.
- „Copiii mai întâi” – proiecte competitive în domeniul dezinstituționalizării – pentru moment, abandonat.
- Viitor pentru tineri – două ghiduri de proiecte competitive pentru tinerii NEETs – au fost relansate cu modificări mici față de propunerile guvernului Cioloș. Au fost modificate suzele.
- Două ghiduri necompetitive pentru crearea cadrului instituțional pentru creșe și pentru dezvoltarea de curriculum (Ministerul Educației) – apelul pentru creșe a fost relansat în consultare publică, abia în septembrie 2017, iar cel pentru curriculum a fost deschis în septembrie (cu termen de închidere până în decembrie 2020 sau până la semnarea contractului).

De asemenea, Cabinetul tehnocrat a lăsat în fază avansată de lucru alte 9 apeluri, situația acestora fiind următoarea:

1. Creșterea calității școlilor doctorale (evaluarea școlilor doctorale și internaționalizare) –

două fișe de proiect necompetitive, depuse de Ministerul Educației – cu cel cu evaluarea nu s-a întâmplat nimic, cel cu internaționalizarea a fost repus în consultare în octombrie 2017.

2. Un proiect integrat pentru crearea echipelor comunitare de servicii integrate în comunitățile cele mai defavorizate (proiect necompetitiv depus de Ministerul Muncii în parteneriat cu Ministerul Sănătății și Ministerul Educației) – a fost ignorat proiectul depus, au fost reluate discuțiile, o nouă formă a fost pusă în consultare în vară, încă nu este deschis apelul.
3. Scheme naționale de subvenții pentru locuri de muncă și prime de mobilitate – trei proiecte necompetitive depuse de ANOFM – apelurile au fost deschise abia în octombrie 2017.
4. România creativă – proiect necompetitiv de granturi pentru antreprenoriat în domeniile creative, depus de Ministerul Culturii – abandonat pentru moment, cel puțin sub această formă.
5. Prevenirea separării copilului de familie – apel competitiv – încă nu este niciun ghid în consultare.
6. Solidar Start-Up – apel competitiv de granturi pentru antreprenoriat social – abandonat pentru moment.

Au contribuit la acest raport:

Cristian Ghinea și Dragoș Dinu (foști miniștri ai Fondurilor Europene în cabinetul Dacian Cioloș)

Alina Seghedi, Radu Mihaiu (foști secretari de stat la Ministerul Fondurilor Europene), **Vlad Ilina** (consilier al ministrului Fondurilor Europene, 2016)